

**Pwyllgor Newid Hinsawdd,
yr Amgylchedd a Seilwaith**

**Climate Change, Environment,
and Infrastructure Committee**

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddHinsawdd@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddHinsawdd
0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddClimate@senedd.wales
senedd.wales/SeneddClimate
0300 200 6565

Julie James AS, Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Lee Waters AS, Y Dirprwy Weinidog Newid Hinsawdd

01 Tachwedd 2021

Craffu ar y Gyllideb Ddrafft ar gyfer 2022-23

Annwyl Julie a Lee,

Mae'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith wedi dechrau paratoi ar gyfer y gwaith craffu ar Gyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2022-23.

Rydym yn deall y bydd y gyllideb ddrafft yn cael ei chyhoeddi ar 20 Rhagfyr 2021, felly rydym yn rhagweld y byddwn yn cynnal sesiwn graffu gyda chi yn gynnar yn 2022. Bydd y tîm Clercio yn cysylltu â'ch swyddfa maes o law i drefnu dyddiad addas ar gyfer y sesiwn.

Er mwyn cynorthwyo'r Pwyllgor yn ei waith paratoi, byddwn yn ddiolchgar pe gallech roi gwybodaeth mewn perthynas â'r materion a nodir yn y llythyr hwn. Yn amlwg, nid oes rhaid i chi gyfyngu eich ymateb i'r cais hwn, rhwydd hynt i chi fynd i'r afael ag unrhyw faterion eraill y byddent, yn eich barn chi, o gymorth i'r Pwyllgor wrth ei waith.

Byddwn yn ddiolchgar pe gallech roi gwybodaeth i fynd i'r afael â'r materion a nodir yn Atodiad 1 cyn y sesiwn graffu. Rydw i wedi gofyn i'r tîm Clercio gysylltu â'ch swyddogion ynghylch dyddiad terfyn amser pendant.

Yn gywir

Llyr Gruffydd AS,
Cadeirydd, Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith

Gwariant ataliol

- Manylion y gyfran o gyllideb y portffolio a ddyrannwyd ar gyfer camau gwariant ataliol a sut y mae'r gyfran wedi cynyddu o'i chymharu â chyllideb y llynedd.

Manylion am ba bolisiau neu raglenni penodol yn y portffolio y bwriedir iddynt fod yn ataliol.

Llunio polisiau yn seiliedig ar dystiolaeth

- Esboniad o sut rydych wedi defnyddio tystiolaeth wrth flaenoriaethu dyraniadau eich cyllideb ddrafft a sut y byddwch yn monitro ac yn arfarnu rhaglenni i sicrhau eu bod yn rhoi gwerth am arian ac yn llywio prosesau pennu cyllidebau yn y dyfodol.
- Manylion am sut y mae'r gwaith o ddatblygu'r gyllideb ddrafft wedi'i lywio a sut y dylanwadwyd arno o ganlyniad i ymgynghori â rhanddeiliaid.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

- Enghreifftiau o sut mae'r Ddeddf wedi llywio penderfyniadau ar ddyraniadau penodol yn y gyllideb.
- Manylion am sut mae'r broses asesu effaith wedi dylanwadu ar ddatblygu'r gyllideb ddrafft, gan gynnwys enghreifftiau o ble mae penderfyniad wedi cael ei asesu yn erbyn amcanion llesiant Llywodraeth Cymru.

Cydraddoldeb, y Gymraeg ac asesu hawliau plant

- Manylion am sut rydych wedi ystyried effaith y gyllideb ddrafft ar grwpiau â nodweddion gwarchoddedig ac ar y Gymraeg, gan gynnwys manylion unrhyw asesiadau effaith perthnasol.
- Manylion am sut y mae hawliau plant wedi cael eu hystyried yn y penderfyniadau cyllideb ar gyfer y portffolio.

Ail-greu ar ôl COVID-19: yr heriau a'r blaenoriaethau

Esboniad o sut mae'r dyraniadau cyllideb yn eich portffolio yn cyd-fynd â'r blaenoriaethau allweddol ar gyfer ail-greu yn sgil pandemig COVID-19.

Deddfwriaeth

Dyraniadau cyllideb ar gyfer gweithredu deddfwriaeth sylfaenol bresennol ac arfaethedig; a gweithredu is-ddeddfwriaeth arfaethedig a phresennol, gan gynnwys yr is-ddeddfwriaeth sy'n deillio o Fil Amgylchedd y DU.

Y Rhaglen Lywodraethu

- Esboniad o sut mae dyraniadau'r gyllideb yn eich portffolio yn cyd-fynd ag ymrwymïadau a blaenoriaethau'r Rhaglen Lywodraethu.

Ymateb i'r argyfyngau hinsawdd a natur

- Esboniad o sut mae datganiad Llywodraeth Cymru o argyfyngau 'hinsawdd' a 'natur' wedi dylanwadu ar y broses o bennu'r gyllideb eleni.
- Esboniad o sut rydych wedi gweithio gyda'ch cydweithwyr yn y Cabinet i sicrhau bod yr amgylchedd, colli bioamrywiaeth a newid hinsawdd wedi bod yn ganolog i'r broses o bennu'r gyllideb.

Datgarboneiddio

- Esboniad o sut mae dyraniadau'r gyllideb yn cefnogi'r gwaith o gyflwyno'r polisiau a'r cynigion yn yr Ail Gynllun Cyflawni Carbon Isel, sy'n berthnasol i gylch gwaith y Pwyllgor hwn.
- Esboniad o sut mae'r targedau interim uwch ar gyfer lleihau allyriadau ar gyfer 2030 a 2040, a tharged sero net ar gyfer 2050, wedi dylanwadu ar ddyraniadau.
- Esboniad o'r gwaith a wnaed i amcangyfrif effaith carbon y penderfyniadau gwario a sut mae hyn wedi dylanwadu ar y dull o ddyrannu.
- Y diweddaraf am y gwaith i gysoni'r cyllidebau cyllidol a charbon.

Strwythur y gyllideb

- Dadansoddiad o gyllideb ddrafft 2022-23, ac unrhyw gyllidebau dangosol yn y dyfodol, fesul Maes Rhaglen Wariant, Cam Gweithredu a Llinell Wariant yn y Gyllideb, o ran referniw a chyfalaf, ynghyd â dyraniadau Cyllideb 2021-22 fel cymhariaeth;
- Disgrifiad naratif o'r meysydd polisi a ariennir drwy bob Llinell Wariant yn y Gyllideb.

- Crynodeb o unrhyw newidiadau a wnaed yn strwythur a chyflwyniad y gyllideb o'i gymharu â blynyddoedd blaenorol, gan gynnwys manylion am sut y mae unrhyw

Feysydd Rhaglen Wariant newydd neu a ad-drefnwyd, Camau Gweithredu Llinellau Gwariant yn y Gyllideb yn ymwneud â'r rhai a ddefnyddiwyd yn 2021-22, a sicrhau y gellir cymharu dyraniadau 2022-23 â blynyddoedd blaenorol.

Trafnidiaeth

Sut mae'r gyllideb ddrafft yn cefnogi blaenoriaethau trafndiaeth Llywodraeth Cymru, yn enwedig cyflawni Strategaeth Drafnidiaeth Cymru a'r cynlluniau cyflawni a strategaethau cysylltiedig, gan gynnwys sut rydych wedi blaenoriaethu cyllid, fforddiadwyedd eich blaenoriaethau ac unrhyw feysydd sy'n peri pryder.

Sut mae'r gyllideb ddrafft yn darparu ar gyfer:

- Effaith pandemig y Coronafeirws, a'r adferiad ar ôl y pandemig, gan gynnwys cymorth i ddarparwyr trafndiaeth.
- Dyraniadau penodol a wnaed mewn perthynas â Brexit i liniaru'r effaith ar wasanaethau/sectorau trafndiaeth.
- Cyflwyno'r fasnachfaint rheilffyrdd.
- Cyflwyno Metros Gogledd-ddwyrain Cymru, De-orllewin Cymru a De-ddwyrain Cymru.
- Cyflawni blaenoriaethau Llywodraeth Cymru ar gyfer seilwaith rheilffyrdd.
- Datblygu Trafnidiaeth Cymru – gan gynnwys dadansoddiad o ddyraniad cyllideb Trafnidiaeth Cymru, gan nodi ei gyllideb gorfforaethol ochr yn ochr â dyraniadau ar gyfer darparu rhaglenni penodol.
- Argymhellion Comisiwn Trafnidiaeth De-ddwyrain Cymru.
- Buddsoddi yn y rhwydwaith cefnffyrdd a thraffyrdd.
- Cyflwyno polisi teithio llesol – gan gynnwys tabl sy'n manylu ar gyfanswm y dyraniadau a dyraniadau fesul pen o'r boblogaeth ar gyfer teithio llesol ar gyfer 2022-23, o gymharu â phob un o'r tair blynedd flaenorol. Dylai dyraniadau refeniw a chyfalaf fod yn glir ac wedi'u nodi yn ôl ffrwd ariannu unigol (cronfa teithio llesol, cronfa drafnidiaeth leol, llwybrau diogel mewn cymunedau ac ati).

- Cymorth ar gyfer gwasanaethau bysiau a thrafnidiaeth gymunedol, gan gynnwys tabl sy'n manylu ar gyfanswm y dyraniadau a'r dyraniadau fesul pen o'r boblogaeth ar gyfer 2022-23 o gymharu â phob un o'r tair blynedd flaenorol. Dylai dyraniadau refeniw a chyfalaf fod yn glir a dylai'r tabl gael ei rannu yn ôl ffrwd ariannu unigol (Grant Cymorth ar gyfer Gwasanaethau Bysiau, BES2, Tocynnau Teithio Rhatach ac ati).
- Chefnogi blaenoriaethau trafndiaeth lleol.

Cynllunio

Sut mae'r gyllideb ddrafft yn darparu ar gyfer:

- Ariannu Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru a sut mae hyn yn wahanol i'r ffordd yr ariannwyd yr Arolygiaeth Gynllunio yng Nghymru.
- Adnoddau digonol i awdurdodau cynllunio lleol gyflawni eu swyddogaethau yn ddigonol.

Yr amgylchedd

Sut mae'r gyllideb ddrafft yn darparu ar gyfer:

- Cyflwyno'r Cynllun Gweithredu Adfer Natur, gan gynnwys rheoli a monitro'r Rhwydwaith Safleoedd Cenedlaethol.
- Llenwi bwch cyllid LIFE yr UE yn dilyn ymadawiad y DU â'r UE.
- Datblygu'r Parc Cenedlaethol newydd.
- Cyflawni'r Cynllun Aer Glân.
- Gweithredu Strategaeth Coetiroedd i Gymru, gan gynnwys Strategaeth y Goedwig Genedlaethol.
- Gweithredu'r Strategaeth Genedlaethol ar gyfer Rheoli Perygl Llifogydd ac Erydu Arfordirol, gan gynnwys y rhaglen Rheoli Perygl Arfordiroedd.
- Mentrau i leihau llygredd plastig, gan gynnwys datblygu Cynllun Dychwelyd Ernes a Chyfrifoldeb Estynedig Cynhyrchwyr ar gyfer pecynnu plastig.

- Datblygu trefniadau llywodraethu amgylcheddol parhaol, a gwaith yr Asesydd Diogelu'r Amgylchedd Dros Dro.
- Cyflawni'r Cynllun Rheoli Rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig.

Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC)

Manylion am ddyraniadau'r gyllideb ar gyfer Cyfoeth Naturiol Cymru, gan gynnwys esboniadau ar unrhyw newidiadau.

Meysydd ychwanegol o ddiddordeb i'r Pwyllgor

Sut mae dyraniadau yn y gyllideb ddrafft yn darparu ar gyfer:

- Gweithredu argymhellion a wnaed gan y Tasglu Adferiad Gwyrdd.
- Cyflawni Rhaglen Cartrefi Clyd Llywodraeth Cymru, gan gynnwys camau blaenoriaeth ar gyfer 2021-2023 a nodir yn ei Chynllun Trechu Tlodi Tanwydd, 2020–2035.
- Cyflwyno rhaglenni ynni adnewyddadwy ac effeithlonrwydd ynni'r sector cyhoeddus, gan gynnwys cyllid ar gyfer Gwasanaeth Ynni Cymru.
- Y Comisiwn Seilwaith Cenedlaethol i Gymru
- Gweithredu Strategaeth Ddigidol i Gymru a'r cynllun cyflawni, a'r dyraniad ar gyfer y Ganolfan Gwasanaethau Cyhoeddus Digidol.
- Manylion cyfanswm cyfraniad Llywodraeth Cymru i'r cynllun i olyn Cyflymu Cymru, gan gynnwys targedau contract perthnasol ar gyfer BT/Openreach a pherfformiad tuag at y targedau hyn.
- Manylion y cyllidebau a ddyrennir i gynlluniau cysylltedd eraill Llywodraeth Cymru (gan gynnwys Allwedd Band Eang Cymru, y Gronfa Band Eang Lleol a chyfraniad ychwanegol Llywodraeth Cymru at gynllun Taleb Band Eang Gigabit Llywodraeth y DU) a thargedau cysylltedd sydd gan y cynlluniau hyn.
- Manylion unrhyw gyllideb a ddyrennir i wella cysylltedd symudol.